

Spreekt gij van de Katholiciteit? Gij doet wel, mits gij óók tegelijkertijd en met dezelfde scherpte van overtuiging handelt over de zuiverstelling van het christendom. Want het is het uur der consummatie, der rijpwording. In zulke tijden laat de rijpe vrucht het meest haar speciale kenmerken zien en werkt ze uit en dat is haar schoonheid, waarvan God genieten wil. Zijt ge een pinksterkind, dan moet ge niet alleen de breedte zoeken om alle vrucht te bewonderen, doch dan moet tevens alle vrucht rijpen naar haar eigen wet. Dat is gehoorzaamheid — op pinksterfeest.

Gij zegt: het is het breedtefeest — dus het uur van het algemeene. God vult aan: het is het rijpingsfeest — dus het uur van het speciale. — Gij zegt: in de breedte moeten Jood en heiden, barbaar en Soeth, elkaar de hand geven. Ja, zegt God, maar niet ten koste van het speciale, dat in alle geestelijk leven ligt, want het uit-gewerkte leven (de rijp geworden vrucht) vertoont juist haar meest bijzondere eigenschappen. — Gij zegt: synthese; de breedte! God vult aan: ja, maar tegelijk u zelf zijn en dat al meer worden: dat is rijping! Gij zegt: christen is mijn naam, hij is de breedste! God vult aan: voorzoover gij in het speciale Mijn wil hebt verstaan — hebt gij dat zoo sterk mogelijk te beleven: de druiven moeten rijpen! Alleen wie zichzelf is, heel en al, kan anderen een zegen bereiden.

En zoo zouden we kunnen voortgaan. God vult onze eenzijdige pinksterdreunen aan. Wacht u: zijn aanvullen is ook aanvallen.

Het christendom dezer eeuw, ook het gereformeerde, verheuge zich nu met beving. Want het heeft groote schuld — juist omdat het de pinksterboodschap verward heeft in den naam der breedte — die men zelf, smaltjes, gewild heeft. Het is Pinkster, wederom. Stoot de arbeiders uit — maar laat ze vooral ook stevig gefundeerd zijn; in het uur van den oogst kunnen we de slappingen niet gebruiken. Het is Pinkster. De broeiing van Gods uitersten wil hangt over deze van relativisme verstikte en verstokte wereld. Maar Pinkster drijft ze tot het absolute uit. Want God vraagt in de laatste dagen de meest geprononceerden. Zoeking de boom, die Gods bijzondere planting is, nog zeer klein is (Israël, het Oude Testament) houden de andere volken hun eigen wezen; en Ezechiël verstout zich en noemt ook de andere volken boomen van Eden, waterdrinkers. Maar als de genade internationaal wordt en vreemde loten worden op den ouden stam geënt, dan moet de aard van den boom zich heel en al uit-leven. Want hij moet overmeesteren, transformeeren, wat van buiten af op hem geënt werd. Dus moet wie jubelt over de breedte van den boom tegelijk zijn stam versterken en vóór alle dingen: hij moet de sappen zuiver houden die zijn eigen aard kunnen doen triomfeeren in de loof, die eerst zijn leven vreemd was. Dus ligt de Pinksterzeggen niet alleen in den groei; hij ligt óók in de zuiverstelling. Hij brengt slechts door antithese synthese; door tucht den groei. Tucht is de pinksterdaad bij uitstek.

Wie barmhartig is over de wereld, omdat de liefde van den Pinkstergeest is uitgestort in zijn hart, die zet de kerk wel uit, doch die zet ook niet de kerk, wat niet door God er in geënt is en met den boom is saamgegroeid. Wilt gij Pinkster vieren? Het dan uw oogen op naar de bergen (de breedte) en zoek nu sterker formulering voor dogma en ethiek (vol-wording, uitwerking). Wees dan de Katholieke mensch, omdat gij de specialist zija. Wees dan ruim van ziel, wijl UW ziel, het eigene in uw geestelijk leven, ver-ruimd, en niet ver-zuimd is. En groet ze niet, de valsche profeten, die wel de breedheid verkondigen, doch niet de consummatie, die wel op pinksterfeest onderstrepen, dat God op vele wijzen en op vele tijden HEEFT gesproken, doch die vergeten, dat Hij in denzelfden (Hebreeër)brief zegt: nog maar éénmaal ZAL IK bewegen den hemel en de aarde.

En ten slotte: doe uw bijbel weer open op Pinksterfeest. De Pinkstergeest kwam over de kerk, ook om de Schrift te voltooien. Hij komt nu schrijven het Nieuwe Testament: evangeliën, brieven, apokalyps. Wie nu van Pinkster alleen maar de breedte ziet, en niet de intensiteit, die zegt: de bijbel is verbreed; maar meer ziet hij niet. Hij heeft tegen de Joden wel een twist over den omvang van het geschreven Woord Gods, doch niet over de manier van teboekstelling van wat God geopenbaard heeft. Om zoo te zeggen: hij heeft wel christelijke gedachten in zich opgenomen, doch hij verzuimde, deze langs christelijken weg (den pinksterweg der definitieve uitwerking van wat in beginsel bestond) te veroveren. Hij heeft de openbaringsdaden geteld, maar niet gewogen. In het tellen week hij van het Jodendom af; doch in het niet-wegen maakte hij met de achterblijvers van Abrahams zaad, de achterblijvers op Pinksterfeest, gemeene zaak.

Niet alzoo de mensch, die behalve tellen, ook wegen gaat, na Pinksterfeest.

Als deze laatste mensch op Pinksterdag zijn bijbel opendoet, dan huivert hij. „Heden is deze Schrift in uwe ooren vervuld“, — hoort hij telkens zeggen.

Het DOGMA is vervuld: de leerstellige

boeken. Nu krijgt hij werk tot aan den jongsten dag; de breedte is er, doch ook de versterking, de verdieping van het leer-stuk.

De historie is vervuld: de historische boeken. Dus is het feit in de religie tot zijn hoogste gezag gekomen, want de raad Gods heeft het bedacht en heeft het ook volvoerd. Nu krijgt hij werk tot aan den jongsten dag, want hij kan het feitelijke niet meer missen, omdat het FEIT de hoogste rijkdom is (rijkdom verplicht!) en de sterkste expressie van Gods gedachten. Het feit is sedert Pinksterfeest de triomf over alle „symbool“, want het symbool tracht het feit te zeggen, doch het feit zelf is dan ook meer dan zijn eigen symbool: het is geen manier van spreken, doch de inhoud zelf van de spraak van God.

En de apokalyps is voltooid: de Openbaring van Johannes. Er ligt nog een feit vóór den christen en een feitelijkheid van overstelpende weelde, die God bereiden zal dien, die Hem liefhebben. Dus krijgt hij werk tot den jongsten dag toe; zijn fantasie is nu gebonden aan de feitelijkheid die geweest is en mag de feitelijkheid die komt, slechts benaderen langs den weg der ultra-dogmatische krachtsinspanning en scherpte van denken. O, hij is gebonden, want waar de Geest des Heeren is, daar is de vrijheid; de vrijheid, die wat aanwezig is, zoo EIGEN-aardig ontplooit, als elle levende vrucht uitbot in den levenshof van God naar eigen aard.

Deze mensch is alleen maar rijp voor pinksterfeest: die al wat de Geest in hem werkt, tegelijk in actie zet: denken, doen, verbeelding. Die ALLEEN van de breedte spreken zijn veel te smal in de oogen van God. De diepste mensch, die is ook de breedste: die zichzelf is, die alleen is van allen. De vol-dragen vrucht alleen prijkt op de tafel van mijn Heere en mijn God. De telescoop moet op Pinkster bij de microscoop.

Maar de slappingen, die alleen maar over de breedte murmelen en een loenschen blik werpen naar verwijderde horizonten, die prikken met synthese, doch voor de antithese bang zijn — ze zijn het bederf op dit feest van God. Zeg tot hen niet: wees gegroet!

K. S.

UIT DE SCHRIFT.

Vervulde.

(Pinksteren).

En er geschiedde haastiglijk uit den hemel een geluid, gelijk als van geweldigen, gedreven wind en vervulde het geheele huis, waar zij zaten. (Hand. 2:2.)

Pinksteren is het feit der vervulling.

Ook van uw vervulling, o mijn ziel.

Heerlijke, ziurlijke symboliek!

Toen de Geest nederdaalde, koos Hij dit als teeken, dat Zijn werking verzelde: er ontstond uit den hemel een gedruisch als van een geweldigen stormwind, die het geheele huis vervulde, waar de discipelen zich bevonden.

Geen verborgen hoek, waar het stormgehuil niet doortrok.

Het was overal één en al spanning, van muif tot muur, van grond tot zoldering.

Waar het leeg is, is de Geest niet.

Waar de Geest is, is het vol.

De discipelen werden zoo vol van den Geest, dat hun hart overvloedde en zij in verschillende talen begonnen te spreken.

En de Geest werkte niet slechts voor die bijzondere gelegenheid vervullend, want straks zal als eisch worden gesteld, dat tot diakenen gekozen moeten worden vol des Heiligen Geestes.

De Geest is de vol-maker.

De Geest is de vol-maker van de kerk. Hij vergadert altijd door maar uitverkorenen. Totdat de laatste is toegebracht. Dan is de Bruidsgemeente vol. Er kan er niet één meer bij. Maar dan is de beëindiging der tijden ook vol. Het wereld-proces is afgesloten. De volkomen volheid en de volle volkomenheid is gekomen.

De Geest is de vol-maker ook van den enkeling, die door Hem in levend contact is gesteld met Christus.

Hij is de vol-maker ook van u, mijn ziel, die, nietwaar, in gemeenschap met Jezus staat.

Hebt gij Hem zoo reeds gewaardeerd?

Hebt gij Hem zoo reeds aanbeden?

O, ja, ik ken uw bezwaar, waardoor gij uw antwoord inhoudt.

Gij voelt uzelf zoo leeg.

En kan leegheid van den Geest zijn?

Neen, dat kan niet.

De leegte levens, de leegte zielen, de leegte dagen, de leegte nachten en vooral dat leegte, leegte genot — daarin werkt de Geest des Heeren niet.

Inzooover gij dan ook leeg zijt, mijn ziel, zijt gij Geestloos.

En of ook andere geloovigen over leegte klagen, daarmee zijt gij veronachtzamd noch gebaat.

Doch zijt gij werkelijk wel geheel leeg?

Is er niets van den Geest in u?

Ik weet wat gij jubringen wilt, mijn ziel.

Gij wilt zeggen: indien het zoo is, dat waar de Geest is, het vol is, dan zou ik niet slechts enkele Geesteswerkingen moeten bespeuren, maar dan zou ik er vol van moeten zijn.

Maar deze logika is niet geestelijk, o mijn ziel... Deze logika houdt geen rekening met één ontzaglijk mysterie.

Gij zijt vol.

Gespannen vol.

Doch... alleen naar den nieuwen mensch.

En nu kan het psalmen der gemeente wel gedempt worden door de kernisdreun van een hosende volksmassa.

En zoo kan het Abba, Vader-roepen van uw nieuwen mensch wel overstemd worden door het hoera van uw ouden mensch.

Dat neemt echter niet weg, dat uw nieuwe mensch vol is. Anders zou hij niet door den Vol-maker zijn gewerkt.

't Is verklaarbaar, dat gij zucht: mocht ik van het nieuwe volheidsbeginsel meer in mij bemerken.

't Is goed, dat gij zoo zucht.

't Is hoog noodig, dat gij zoo zucht.

't Is diep schuldig, dat gij niet vaker, niet langer, niet tot in het middernachtelijk uur zoo zucht.

Want wat u belet uit te breken in het geloof, is niet maar de oude mensch, doch u w oude mensch.

Ook voor het doen van dezen u w ouden mensch zijt gij verantwoordelijk.

Maar de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus heeft Zijn volk een Pinksteren bereid.

De Geest is uitgestort voor eens en voor altijd. Nooit wordt Hij aan de kerk ontnomen.

Hij, de Vol-maker, is in uw nabijheid.

De volheid is dicht bij uw leegheid.

Waar dan de gedenktag van het Pinksterfeest naakt, wat moogt gij anders doen dan roepen tot den Geest, dat Hij u vol-maakt?

Dat Hij uw nieuwen mensch doe groeien, opdat deze uw ouden mensch dwinge te zwijgen?

Dat Hij als een stormwind u geheel vervult, zoodat de Geestesgeuren zich een weg willen banen naar buiten?

Dat Hij u zoo vol-maakt van de groote werken Gods, dat het u is alsof gij kondt spreken met meerdere tongen?

Dat Hij u zoo vol-maakt van uw lieven Jezus, dat anderen hun vijandschap slechts weten te verbergen onder den spijtigen spot: hij is vol zoeten wijns?

Als gij en al uw medegeloovigen daarom eens baden, geconcentreerd baden, met vergeten van al het overige baden, met heiligen hartstocht baden, wat zou er dan een geestelijke opwaking komen! Wat zou het dan een Pinksteren zijn!

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

Mag met een verbeterde bijbelvertaling langer gedraald?

XV.

Sinds de Synode van 1917, waarop de zaak van een herziening der Statenvertaling ter sprake kwam, is er veel veranderd.

Een groot deel van het voorbereidende werk, dat daar noodig werd geacht, is thans geleverd.

Het tekstonderzoek is thans op een punt gekomen.

Andere vertalingen dreigen ook in onze kringen de Statenvertaling te verdringen.

Voorbeelden ter vergelyking van de STV. (= Statenvertaling) met nieuwe vertalingen, welke als voorbereidend werk voor een verbeterde vertaling kunnen dienen.

1. Uit de Psalmen. 2. Uit Jesaja. 3. Uit Jeremia. 4. Uit de Klaagliederen.

Veel gebrekiger dan de Psalmen en de Groote Profeten zijn in de STV. de Kleine Profeten.

De roden daarvan laat zich gemakkelijk bevredigen.

In de Psalmen en de Groote Profeten heeft men heel stukken, waarin de Heilige Geest zich van één en denzelfden menschelijken auteur heeft bediend.

En volgens de leer der organische Schriftinsprake, welke wij als goede Gereformeerden voorstaan, bleven daarbij de persoonlijke eigenaardigheden van elk een auteur bewaard. De eene schrijver heeft een heel andere woordkeus en stijl dan de ander. Hoe meer zoo'n auteur nu heeft geschreven, des te meer zullen ook dezelfde woorden en stijlendingen bij hem voorkomen en des te gemakkelijker is het de betekenissen ervan vast te stellen. Daarom ondervonden de Statenvertalers, wier kennis van het Hebreeuwsch overeenkomstig den tijd, waarin zij leefden, nog niet zoo veelzijdig kon zijn als thans het geval is, met zulke groote boeken nog de minste moeite.

Anders wordt het echter, wanneer zij voor geschriften van geringer omvang kwamen te staan. Woordkeus en stijl der auteurs lieten zich uit die korte stukken niet gemakkelijk doorgronden. Het vergelijkend materiaal, dat den Statenvertalers ten dienste stond, was bij nu vergeleken, schaarsch. Hun vertalen bestond dan ook menigmaal in gissen. En 't mag nog een wonder heeten, dat zij het er zoo betrekkelijk goed hebben afgebracht.

Maar dat hier verbeterd, buitengewoon veel verbeterd kan worden, zal geen deskundige tegen spreken.

Door conscientieuze predikers wordt over heel gedeelten uit de Kleine Pro

feten ni
vertalin
lant.

Toen se
in vervolg
het derde
of niet ov
geheel and
Hij heeft
vertaling v

Niet gaa
zijn voorb
De eene
Rees in
van kritiek
niet durve

Daarenb
lijke vert
zwaren.

Doch om
Eenige
scheem de

Wij druk
in zijn ver

1. Een ge
luk, den pr
noth.

2. Heere!
gehoord heb
uw werk, o
dat in het b
den der jare
kend in het
ren; in den
ontfermt.

3. God kw
en de Heilig
Paran. Sela
heid bedekte
het aardrijk
nen lof.

4. Kan er w
des lichts; l
aan Zijne l
was Zijne s

5. Voor Zij
de penitentie
kool ging v
heden.

6. Hy sto
land; Hij zag
de Heidenen
durige berge
geworden; d
eewigheid l
boemen; de g
zijn Zijne.

7. Ik zag
Kusan onder
horijnen des
dan achttid
8. Was d
ken tegen d
uw toorn te
was Uwe vo
de zee? toe
paarden roes
waren heil.

9. De naa
onthloot door
de eeden, a
gedaan door
Gij hebt de r
gekloofd.

10. De b
en leden u
stroom ging
gal zigne ste
zijlen op in

11. De z
stonden stil
met het licht
len daarbene
bliksemende

12. Met ar
door het l
dorstet Gij

13. Gij too
sing Uwe vol
met Uwen G
wondet het
huis des gods
funde den gr
tow. Sela.

14. Gij
zigne staven
dorpieden.
storm, om u
die zich ver
zij de ellend
borren zoude

15. Gij b
paarden de r
wateren wer

16. Als ik
werd mijn bi
de stein heb
gebeeld; ver
mijn gebent
boreerd in i
keelge. Ik
dage der ben
optrikken za
dat hij het
valle.

met één ont-
feten niet gepreikt, eenvoudig omdat de
vertaling meer dan te wenschen over-
laait.

Toen schrijver dezes de profetie van Habakuk
in vervolgstoffen behandelde, stond hij vooral bij
het derde hoofdstuk voor het dilemma om er
of niet over te preeken of aan zijn preeken een
geheel andere vertaling ten grondslag te leggen.
Hij heeft het laatste gekozen, eerst de Staten-
vertaling voorgelezen en daarna die van hemzelf.
Niet gaarne zou hij echter adviseeren algemeen
zijn voorbeeld te volgen.

De eene gemeente is de andere niet.
Rees in zijn gemeente daartegen geen woord
van kritiek, hij zou het op andere plaatsen stellig
niet durven herhalen.

Daarenboven behouden wij tegen een persoon-
lijke vertaling van den predikant altijd onze be-
zwaren.

Doch om nu eens bij Habakuk 3 te blijven.
Eenige jaren, nadat wij er over preekten, ver-
scheen de dissertatie van Dr D. J. van Katwijk.
Wij drukken hier Habakuk 3 en in de Stv. en
in zijn vertaling af.

1. Een gebod van Haba-
luk, den profet, op Sijgionoth.
2. Heere! als ik Uwe rede
gehoord heb, heb ik gevreesd;
Uw werk, o Heere! behoud
dat in het leven in het mid-
den der jaren; maak het be-
kend in het midden der ja-
ren; in den toorn gedenk des
ontfermens.

3. God kwam van Theman
en de Heilige van den berg
Paran. Sela. Zijne heerlijk-
heid bedekte de hemelen, en
het aardrijk was vol van Zij-
nen lof.

4. En er was een glans als
des lichts; Hij had hoornen
aan Zijne hand, en aldaar
was Zijne sterkte verborgen.

5. Voor Zijn aangezicht ging
de pestilentie, en de vurige
kool ging voor Zijn voeten
heden.

6. Hij stond, en mat het
land; Hij zag toe, en maakte
de Heidenen los, en de ge-
durne bergen zijn verstrooid
geworden; de heuvelen der
eeuwigheid hebben zich ge-
bogen; de gangen der eeuw
zijn Zijne.

7. Ik zag de tenten van
Kusan onder de gdelheid; de
gordijnen des lands van Mi-
dian schudden.

8. Was de Heere ontsto-
ken tegen de rivieren? was
Uw toorn tegen de rivieren?
was Uwe verbolgenheid tegen
de zee? toen Gij op Uwe
paarden reedt, Uwe wagens
waren heil.

9. De naakte grond werd
ontbloot door Uwen boog, om
de eeden, aan de stammen
gedaan door het woord. Sela.
Gij hebt de rivieren der aarde
gekloofd.

10. De bergen zagen U,
en ieden smart; de water-
stroom ging door; de afgrond
gal zijne stem; hij lief zijne
zelen op in de hoogte.

11. De zon en de maan
stonden stil in hare woning;
met het licht gingen Uwe pu-
len daarenheen, met glans Uwe
bliksemende spies.

12. Met gramschap tradt Gij
door het land; met toorn
dorscht Gij de Heidenen.

13. Gij toog uit tot verlos-
sing Uws volks, tot verlossing
met Uwen Gezalfde; Gij door-
wondet het hoofd van het
huis des goddeloozen, ontbloo-
tende den grond tot den hals
toe. Sela.

14. Gij doorboordet met
zijne staven het hoofd zijner
dorpelieden; zij hebben ge-
sterned, om mij te verstrooien;
die zich verheugden, als of
zij de ellendigen in het ver-
bergen zouden opeten.

15. Gij betradt met Uwe
paarden de zee; de geweldige
wateren werden een hoop.

16. Als ik het hoorde, zoo
werd mijn hulk beroerd; voor
de stem hebben mijne lippen
gebeft; verrotting kwam in
mijn gebonten, en ik werd
beroerd in mijne plaats. Ze-
kerlijk, ik zal rusten ten
dage der benauwdheid, als hij
optrekken zal tegen het volk,
dat hij het met benden aan-
valle.

17. Alhoewel de vijgeboom
niet bloeien zal, en geene
vrucht aan den wijnstok zijn
zal, dat het werk des olijfbooms
liegen zal en de velden geene

17. Alhoewel de vijgeboom
niet bloeien zal, en geene
vrucht aan den wijnstok zijn
zal, dat het werk des olijf-
booms liegen zal, en de vel-
den geene spijzen voortbreu-
gen; en dat men de kudde
uit de kooi afscheuren zal,
en dat er geen rund in de
stallingen wezen zal.

18. Zou zal ik nochtans
in den Heere van vreemde
opprinsen; ik zal mij ver-
heugen in den God mijns heils.

19. De Heere Heere is mijne
Sterkte; en Hij zal mijne
voeten maken als der hin-
den, en Hij zal mij doen tre-
den op mijne hoogten. Voor
den opperzangmeester op mijn
Neginoth.

17. Want de vijgeboom
bloeit niet,
en er is geene opbrengst
aan de wijnstokken,
het voortbrengsel van den
olijfboom liegt,
en de akkers leveren geene
spijze op.
Verdwenen zijn de schapen
uit de kooi,
en er zijn geen runderen
in de stallingen.

18. Nochtans ik — in den
Heere zal ik juichen,
jubelen zal ik in den God
mijns heils.

19. De Heere Heere is mijne
kracht,
daarom maakt Hij mijne
voeten als (die der) hinden,
en doet Hij mij treden op
mijne hoogten.
Voor den leider der tem-
pelmuziek. Met begeleiding
van zangspel.

Vergelijk beide nu eens nauwkeurig.
En gij staat versteld over het verschil.

Niet, dat wij meenen, dat Dr van Katwijk het
in alles heeft gegrepen.

Maar verbetering biedt hij toch op tal van punten.
En waar hij ook van de Stv. afwijkt, verdient
het immer overweging of zijn vertaling de juiste is.

Op enkele bijzonderheden willen wij ten over-
vloede wijzen.

In vers 4 wordt het „Hij had hoornen aan Zijn
hand“ der Stv. verduidelijkt tot: „en lichtstralen
had Hij aan Zijn zijde“.

Evenzoo in vers 5: „en de vurige kool ging voor
Zijn voeten henen“ tot „en achter Hem gaat de
koortsloed heen“.

In vers 6 heeft een heele omwenteling plaats
gehad. „Hij stond en mat het land“ is veranderd in:
„Hij blijft staan, zoodat Hij de aarde doet wan-
kelen“.

„Hij zag toe en maakte de heidenen los“ in
„Hij ziet rond, zoodat Hij de volkeren doet op-
springen van vrees“.

„De gedurne bergen zijn verstrooid geworden“
in „verpletterd liggen de eeuwige bergen“.

„De heuvelen der eeuwigheid hebben zich ge-
bogen“ in „nedergedrukt zijn de eeuwige heuvelen“.

„De gangen der eeuw zijn Zijne“ in „Zijn op-
trekken (als dat) van den oertijd“. In het voor-
bijaan: „oertijd“ vind ik een leelijk woord, dat
ik niet gaarne in een officiële vertaling zag geijkt.

Men neme ook het achste vers. De Stv. geeft
hier geen draaglijken zin met haar „Was de Heere
ontstoken tegen de rivieren... Was Uwe verbol-
genheid tegen de zee? toen Gij op Uwe paarden
reedt, Uwe wagens waren heil“. Maar nu de nieuwe
vertaling. „Was tegen de rivieren ontstoken, o
Heere... Uw toorn of tegen de zee Uw verbolgen-
heid, dat Gij reedt op Uwe paarden, (op) Uw zege-
wageningen?“ Ook zonder breede exegese, kan men
de betekenis daarvan begrijpen.

En dan vers 9.
In het eerste deel ervan is het verschil zeer
sterk.

„De naakte grond werd ontbloot door Uwen
boog“, zegt de Stv. Maar Dr v. Katwijk: „Blank
ontbloot was uw boog“.

„Om de eeden, aan de stammen gedaan door het
woord“, leest men in den Statenbijbel. Maar Dr
v. K. vertaalt: „(waren) de zeventallen van de spe-
ren der overwinning“.

Hier hebben Stv. en nieuwe vertaling ongeveer
niets met elkander gemeen!

Men vergelijk ook met elkander: „ontblootende
den grond tot den hals toe“ en „ontblootend het
fundament tot den laatsten steen toe“ in vers 13;
„Gij doorboordet met zijne staven het hoofd zijner
dorpelieden“ en „Gij doorstankt met uwe speren
de keur zijner krijgslieden“ in vers 14; „de ge-
weldige wateren werden een hoop“ en „(door) den
schuimenden vloed der groote wateren“ in vers
15; „Zekerlijk, ik zal rusten ten dage der benauwd-
heid, als hij optrekken zal tegen het volk, dat hij
het met benden aanvalle“ en „en ik sidderde...
ik, die rust geniet, (ziende) op den dag der benauwd-
heid, wanneer die aanbreekt voor het volk, dat met
legerscharen op ons aanrukt“.

Men zal ons moeten loeven, dat die verschil-
lende vertalingen een heel anderen kijk geven op
verscheidene teksten en dat door de nieuwe ver-
talingen de teksten vaak ontwarren, wat in onze
Stv. nog een kluwen is.

Ook mag wel eens gewezen worden op het onder-
scheid in tijdsform. De Stv. gebruikt dikwijls den
verleden of ook den toekomstigen tijd, waar het
zuiverder is zich van den tegenwoordigen tijd te
bedienen.

Dat zet geheel in overeenstemming met het oor-
spronkelijke aan den tekst zooveel meer levendig-
heid bij.

B.v. in vers 3: „God komt van Theman en de
Heilige van het gebergte van Paran“.

En vooral in vers 17 en 18. In zijn tegenwoor-
digen vorm zijn deze bij Gods volk reeds zoozeer
geliefd om de kracht van het geloof, welke er uit
spreekt. In tijden, waarin alle hoop scheen afge-
snoeden, hebben zij de kinderen Gods onder de
inwerking des Geestes met heldenmoed geïnspi-
reerd „Alhoewel de vijgeboom niet bloeien zal en
geene vrucht aan den wijnstok zijn zal, dat het
werk des olijfbooms liegen zal en de velden geene

spijze voortbrengen; en dat men de kudde uit
de kooi afscheuren zal en dat er geen rund in
de stallingen wezen zal; zoo zal ik nochtans in
den Heere van vreugde opspringen; ik zal mij
verheugen in den God mijns heils“.

Men zou haast vreezen, dat elke verandering in
deze verzen der Stv. een verzwakking zou moeten
beduiden.

Toch is dat niet het geval.
Habakuk laat zich volgens de nieuwe vertaling
nog veel krasser uit.

Nee, het onheil dreigt maar niet in de toekomst.
Het is er reeds voor zijn profetisch oog.
De straffen des Heeren zijn gekomen.

Hoorst:
Want de vijgeboom bloeit niet,
en er is geen opbrengst aan de wijnstokken,
het voortbrengsel van den olijfboom liegt,
en de akkers leveren geen spijze op.
Verdwenen zijn de schapen uit de kooi,
en er zijn geen runderen in de stallingen.

Nare, nijpende, schrijnende, schreiende toestand!
Maar nu opeens die plotselinge overgang!
Dat krachtig opveeren van zijn geloof!

Nochtans ik — in den Heere zal ik juichen,
jubelen zal ik in den God mijns heils.

Op zeer gelukkige wijze geeft Dr v. K. hier
de bewegelijkheid van Habakuks ziel weer. Het
„nochtans“ gaat geheel voorop. De zin breekt ach-
ter „ik“ af. Dat verraadt zielsontroering.

Mot het oog op deze en andere vertalingen vra-
gen wij nogmaals: mag zooveel uitnemends aan-
gaande het Woord Gods voor de gemeente nog
langer veelszins dood kapitaal blijven?

Moet met een konservatisme, dat verbeteringen
in deze tegenhoudt, niet finaal gebroken?

Moeten onze kerken niet dadelijk aan het werk?

— Verschillen tusschen de „bezwaarden“.

Het blijkt al meer en meer, mede uit berichten,
welke wij ontvangen, dat zij, die als „bezwaarden“
worden aangeduid, allesbehalve homogeen zijn.

De bezwaren, welke zij hebben, verschillen vaak
heel sterk en de motieven, welke hen drijven om
zich als „bezwaarden“ te openbaren, niet minder.

Er zijn „bezwaarden“, bij wie sympathie en anti-
pathie een voornamelijk factor zijn. Vooral in de
schismatische kerk van Amsterdam-Zuid komt dat
voor. De stem werd al gehoord: „als Dr G. om de
een of andere reden eens heengaat, zullen we spoed-
dig met de anderen weer één zijn“.

Er zijn „bezwaarden“ uit de tweede hand. Huis-
genooten, vrienden, met wie zij gaarne in vrede
leven, voelen zich bezwaard en daarom zijn zij
het ook.

Er zijn „bezwaarden“, die het reeds waren vóór
er nog een kwestie Geelkerken was, die helaas
vaak om hun onkerkelijk leven reeds voorwerp
waren van ambtelijke vermaning en die zich nu
bij de „bezwaarden“ hebben aangesloten, als ging
het heil van Sion hun waarlijk ter harte.

Er zijn „bezwaarden“, die het met de dogmatisch-
exegetische besluiten van Assen niet eens zijn,
maar op de kerkrechtelijke zijde van de procedure
geen aanmerking hebben.

Er zijn „bezwaarden“, die zich op zichzelf heel
best kunnen vereenigen met de dogmatisch-exe-
getische besluiten van Assen, maar die ernstige kerk-
rechtelijke bedenkingen hebben.

Er zijn „bezwaarden“, die zowel tegen de dog-
matisch-exegetische besluiten als tegen de kerk-
rechtelijke beslissingen bezwaar hebben.

Wij zijn er niet zeker van, of wij hiermede reeds
alle groepen van „bezwaarden“ hebben opgesomd.
Nu gevoelt men, hoe niet alle „bezwaarden“ met
een maat mogen worden gemeten.

Dat een kerkeraad niet met allen op dezelfde
wijze kan samenspreken.

Hier moet met herderlijke zorg gespecialiseerd
worden.

Dit is juist een van de groote fouten van de
comité's van „bezwaarden“, dat zij al die heterogene
bestanddeelen willen samensmeden.

Iets, waarvan op den duur de mislukking zicht-
baar wordt.

Zijn de bezwaren echt gemeend, dan zal men
geen bezwaren van anderen, die men zelf niet
deelt, zich op de schouders laden, maar begeeren,
dat aan de eigen bezwaren wordt tegemoet ge-
komen.

Nu zijn de comité's van bezwaarden huizen,
welke tegen zichzelf verdeeld zijn.

Onder welk oordeel zij daarom vallen, is bekend.

— Dogmatisch en kerkrechtelijk „bezwaarden“.

Het maakt een niet zoo'n klein verschil of men
dogmatisch dan wel kerkrechtelijk bezwaard is in
de onderhavige kwestie.

De Synode heeft beslist, dat het gevoelen van Dr
G. afwijkt van de belijdenis.

Nu is de belijdenis accoord van kerkelijke ge-
meenschap.

Wie in de belijdenis van ons verschilt, kan daar-
om met ons niet in kerkelijke gemeenschap blijven.

Men kan met hen, die zulke bezwaren bij zich
dragen, spreken, hen pogen te overtuigen, hun
bedenktijd verleen, maar volharden zij bij hun

bezwaar, dan zal het eind moeten zijn, dat zij, hoezeer wij hen ook als christenen blijven erkennen, van ons scheiden.

Zijn zij ambtsdragers, zoo kan het op den duur in hen niet worden geduld, dat zij zich slechts ambtelijk konformeeren.

Van hen dient hartelijke instemming gevraagd. Tegenover de kerkrechtelijk bezwaarden behoort echter een andere houding te worden aangenomen.

Zij moeten met grooter lankmoedigheid worden bejegend.

Want de kerkenorde is niet in den zin van de belijdenis accoord van kerkelijke gemeenschap.

Wel heeft men zich aan de kerkrechtelijke uitspraak van een Synode te konformeeren, anders was samenleven niet mogelijk, doch dat konformeeren kan slechts een niterlijke handeling zijn.

Men kan alle geoorloofde middelen in het werk stellen om de kerken voor zijn opvatting te winnen.

Tenzij natuurlijk die opvatting een beginsel raakt, dat in de belijdenis is uitgedrukt.

Tenzij men door zijn eigenaardige kerkrechtelijke inzichten met de formulieren van eenigheid in strijd zou komen.

Dan wordt vanzelf het kerkrechtelijk tot een konfessioneel bezwaar herleid.

— Een halve Rutgers.

Merkwaardig is het, dat de kerkrechtelijk bezwaarden zich bijna allen verschansen achter een paar citaten uit een werk van wijlen Prof. Rutgers.

Juist onder de oudste generatie van studenten van de Vrije Universiteit zijn er, die zich daaraan krampachtig vastklampen.

Psychologisch is dit zeer verklaarbaar.

Zij leefden in den tijd, dat Prof. Rutgers vooral de eene zijde van het Gereformeerd Kerkrecht naar voren schoof.

Schrijver dezes heeft Prof. Rutgers echter in een andere periode gekend.

Hij berinnert zich zeer goed, hoe deze hoogleeraar de noodzakelijkheid van het Kerkverband als tegenpool stelde tegenover de autonomie van de plaatselijke kerk.

Trouwens, de noodzakelijkheid van het kerkverband werd in geen enkele periode van Prof. Rutgers' leven door hem uit het oog verloren, al werkte hij, gelijk ieder leider, met een afwisseling van licht en schaduw.

Zij, die zich voor hun kerkrechtelijke bezwaren op Rutgers beroepen, beroepen zich op een halven Rutgers.

Dat is misschien nog te sterk uitgedrukt.

Mogelijk zouden wij moeten zeggen: op een kwart Rutgers.

Ware het niet, dat wij gegronde verwachting hadden, dat door bekwaamere hand dan de onze dit binnenkort zal worden aangeleerd, wij zouden dit gaarne met de noodige citaten bewijzen.

— Het recht van inkwistitie.

Wanneer wij zeggen, dat aan de kerk het recht van inkwistitie toekomt, zal dit misschien sommigen met verwondering vervullen.

En als wij er geen verklaring aan toevoegden, zou dit een niet onsmakelijk kluijfe kunnen worden voor liberale, neutrale en schismatische pers.

Mogelijk maakt men het na de nadere verklaring er toch wel van.

Zoo iets valt nooit van te voren te bepalen.

De Deputaten, die door de Synode van Assen zijn benoemd om in gevallen, welke als een nasleep van de zank-Geelkerken kunnen worden beschouwd, raad en bijstand te verleenen, worden nu al den volke als Groot-Inquisiteurs voorgesteld.

Men heeft hun zelfs de beruchte namen van Sonnius, Tapper en Titelman toegedacht.

De plaats van Jan Graulls heeft men, voorzeker uit vriendelijkheid, nog vakant gelaten.

En toch, er gaat niets van af, in onze kerk is inkwistitie.

En wanneer zij er niet was, dan zou zij er moeten komen.

Dat zou noodig zijn om onze kerken werkelijk Gereformeerd te maken.

Uitdrukkelijk kent het Gereformeerd kerkrecht het jus inquisitionis d.i. het recht van onderzoek aan de kerk toe.

Dat recht van onderzoek gaat allereerst over het persoonlijk leven, het meest intieme der kerkleden, n.l. hun verhouding tot God en Zijn Woord.

Aan geen klein kind wordt de Doop toebediend, of de ouders worden, openlijk van den kansel nog wel, onderzocht, of zij geloovigen zijn en of zij bekennen, dat hun kind in Christus geheiligd is, ook of zij de leer van het Oude en Nieuwe Testament, gelijk die in hun kerk geleerd wordt, bekennen „de waarachtige en volkomen leer der zaligheid te wezen“.

Niemand wordt tot het Avondmaal des Heeren toegelaten, of de kerk stelt er onderzoek naar in, of hij het leven wel waarlijk buiten zichzelf, in Christus Jezus zoekt.

Niemand wordt in het ambt bevestigd, of de kerk doet er onderzoek naar, of hij in zijn hart gevoelt, dat hij wettig van Gods gemeente en mitsdien van Godzelf tot zijn ambt beroepen is“.

Wanneer tegen de belijdenis en wandel van iemand een aanklacht bij den kerkeraad volgens den regel van Mattheus 18 wordt ingediend, heeft

zoo'n kerkeraad het recht, den persoon zelf te onderzoeken, of deze lingenalzo is.

Bij het huisbezoek hebben predikant en onderlingen het recht een onderzoek in te stellen naar den geestelijken toestand van de schapen, welke Christus aan hun zorg heeft toevertrouwd.

En buiten dat zeer uitgebreide recht van inkwistitie, dat de plaatselijke kerk ten opzichte van haar leden bezit, hebben ook de kerken in kerkverband zulk een recht ten opzichte van de plaatselijke kerken.

Artikel 41 van de Kerkenorde schrijft voor, dat door iedere klassikale vergadering een onderzoek moet worden ingesteld bij elke plaatselijke kerk in zake dingen, welke daar uitdrukkelijk geformuleerd zijn.

En dat niet alleen. Maar de Classe laat door haar kerkvisitatie alle jaar bij elke kerk een onderzoek ter plaatse instellen om toe te zien, „of de Leeraars, Kerkeraden en Schoolmeesters hun ambt getrouw waarnemen, bij de zuiverheid der leer verblijven, de aangenomen orde in alles onderhouden en de stichting der gemeente, mitsgaders der jonge jeugd, naar behooren, zooveel hun mogelijk is, met woorden en werken bevorderen enz.“ (Art. 41). Een artikel van wijde strekking!

Ook hebben de meerdere vergaderingen ten allen tijde het recht van Dienaren des Woords zoodanige verklaringen te vorderen inzake de zuiverheid der leer als zij om ernstige redenen noodig oordeelen. En de Dienaren des Woords hebben persoonlijk beloofd, zich aan dat recht te onderwerpen door hun handteekening onder het Onderteekeningensformulier.

Zoo neemt dan het recht van inkwistitie in ons kerkelijk leven een voornam plaats in.

Dat mag ook niet anders, zullen onze kerken zich als belijdenis: of belijdende kerken handhaven.

Menig Hervormd predikant van orthodoxe richting schreef in den laatsten tijd, dat dit onderzoek hem tegen de borst stuit en dat hij, hoezeer hij den richtingsstrijd en het modernisme in eigen kerk betreurt, toch maar blij is Hervormd en niet Gereformeerd te zijn.

Wij verblijden ons met hem.

Want door deze bekentenis toont hij niet in hart en nieren konfessioneel Gereformeerd te zijn.

Wie de Gereformeerde belijdenis een te knellend koord van kerkelijke gemeenschap vindt, hoort bij ons niet.

En wie dat koord wat wil vieren door het onderzoek naar de instemming met de belijdenis af te keuren of het er althans wat minder nauw mee te nemen, ook niet.

Wij willen de „volkskerk“ niet.

En het eenige middel om onze kerken voor afglijden naar de „volkskerk“ te behouden, dat ons door God ten dienste is gesteld, is het jus inquisitionis.

Natuurlijk kon alleen in het brein van hen, die onsympathiek tegenover onze kerken staan de combinatie van deze inkwistitie met de Spaansche opkomen.

Dat is even dwaas als wanneer iemand bij vuur altijd aan „koud“ vuur denkt, bij sociaal altijd aan socialistisch, bij een franc aan een franc-maçon.

Van glup- en sluipmiddelen, van verklikkers zijn wij niet gediend en aanbrengh-premies loven we niet uit.

Als wij het hierover hebben, dan doet de Spaansche inkwistitie ons eer denken aan zekere persorganen.

— Het Jus Inquisitionis in werking.

Blijkens het bovenstaande mag het jus inquisitionis nooit op non-activiteit gesteld.

Maar nu, kort na de Synode van Assen, behoort het krachtens de besluiten dier Synode zelf, in bijzonderen zin te worden toegepast.

Wij kunnen dan ook konstateeren, dat onze kerken in verschillende deelen van ons land een lofwaardig gevolg geven.

Het schijnt ons toe, dat de vele kerken, welke aan de Synode betuigingen van instemming zonden, daarmede vooral in den zachtsten vorm het jus inquisitionis wilden uitoefenen. Op die manier werd het minder opvallend, meer indirekt toegepast. Men wist daardoor aangaande de leden van den kerkeraad, dat zij zuiver stonden. Hoewel wij zulk een sympathie-betuiging kerkrechtelijk niet in den haak vinden en die ook niet wenschen aan te bevelen, willen wij haar toch ook weer niet zoo sterk veroordeelen, als door sommigen gedaan is.

Beter handelden de kerken, die haar dankbaarheid uitspraken over de beslissing van Assen. Dat die dankbetuiging aan de Synode gezonden is, behoeft geen bezwaar te ontmoeten, zoolang de Synode nog zat. Stellig waren die dankbare plaatselijke kerken ook in de Synode vertegenwoordigd. Maar daarom gold die uiting van dankbaarheid zichzelf nog niet. Veelmeer is zij op te vatten als dank voor de medewerking van de andere kerken in het kerkverband om in deze gewichtige kwestie te blijven bij de zuiverheid des geloofs. Zulk een uitspraak van dankbaarheid heeft voor ons iets moois. Natuurlijk heeft het thans, nu de Synode niet meer zit en het ook niet zeker is, of zij nog wel bijeen zal komen, geen zin die aan de kerk van Assen te adresseeren. Maar daarom kan een kerk wel in het algemeen aan haar dank uiting geven en

bovenal Hem de eer geven, die onze kerken zoo genadig voor afdwaling heeft behoud. Hierbij mag de gedachte aan de oefening van het jus inquisitionis niet voorzitten. Dank moet spontaan uit het hart opwellen. Maar dit kan niet beletten, dat op die manier wel openbaar wordt, wie niet dankbaar is gestemd.

Kloek hebben enkele kerkeraden de zaak aangevat, door van hun leden hoofd voor hoofd te vragen of zij met de Asser besluiten instemden. In grotere kerkeraden heeft deze methode veel, dat zich aanbeveelt. Men kent daar elkander niet zoo door en door als in de kleinere. Dit middel is dan ook afdoende, voorzover wij daarvan spreken kunnen. Tegelijk willen wij hier de vraag, ons gesteld, beantwoorden of deze wijze van doen niet strijdt met de bedoeling van Assen en of er eigenlijk niet in ligt opgesloten, dat te Assen een nieuw dogma werd vastgesteld. Dat mag er echter volstrekt niet uit worden afgeleid. Wanneer te Assen een nieuw dogma was gefisceerd, zou dit aan alle ambtsdragers ter onderteekening moeten worden voorgelegd. Maar dit houdt niet in, dat men een beslissing, welke geen fiscatie van een nieuw dogma inhoudt, niet ter onderteekening mag voorleggen. Daarover hebben plaatselijke kerken, classes enz. te beslissen. Zij kunnen dat voor een rechte toepassing van het jus inquisitionis noodig oordeelen.

Ook lezen we van voorstellen ter klassikale vergaderingen, om bij de kerkvisitatie zich te vergewissen, dat alle leden van een kerkeraad de beslissingen van Assen met instemming aanvaarden, van regelen getroffen om bij de Classikale examens de noodige waarborgen omtrent de zuiverheid der belijdenis in deze te verkrijgen.

Verder bereikten ons berichten, dat men hier en daar leden van het Centraal-Comité van Actie in kerkelijke behandeling heeft genomen. Reeds eer hebben wij er op gewezen, hoe dit Centraal Comité, of schoon het het wellicht met zijn leuze: „herstel der eenheid“ oprecht meent, inderdaad scheurmakend drijft. En dat is voorzeker een zonde, die men door tucht-oefening moet trachten te keeren.

Zoo hebben wij dan overvloedig reden om den Heere te danken en de kerken voor haar ijverig gebruik maken van het recht van onderzoek te prijzen.

Als er nu maar niet te spoedig verslappung intreedt!

Als men zijn voornemens maar getrouw blijft en zijn besluiten niet voor één of twee jaren, maar veel langer uitvoert!

Het is de geschiedenis der kerk van ouds af, die ons zoo dringend doet waarschuwen.

Dikwijls meende men, dat een dwaling bedwongen was en ziet, na tien jaren openbaarde zij zich in driester vorm.

Ook verplicht de onderlinge liefde er ons toe om toe te zien of er geen deelen des lands zijn, waar men het jus inquisitionis in deze rusten laat.

Misschien oordeelt men daar: hier is 't niet noodig.

Algemeen beschouwd kan dat waar zijn.

Toch kunnen er enkelingen gevonden worden, die zich nu op den achtergrond houden, maar die de veroordeelde dwaling of een, die daaraan verwant is, koesteren.

Men denke aan het woord van Jakobus: ziet een klein vuur, hoe grooten hoop houts het aansteekt.

Wanneer onze kerken niet allerwege haar plicht verstaan, zijn wij voor de toekomst meer bezorgd dan voor het oogenblik.

HEPP.

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

Speculatie.

Een onzer lezers schrijft: „Ik ben op een effectenkantoor aan de Fondsen-afdeeling verbonden, en zie daar dagelijks voorbeelden van winst- of verliesgevende speculatie. Nu zijn daar veel posten bij die niet voor speculatie genomen zijn, maar toch ook weer onderscheidene, die gekocht zijn om koerswinst te maken, dus niet om rentegenot.“

Volgens mij is hier voor een christen bezwaar aan verbonden, daar hierin in sterke mate „kansspel“ betrokken is. Niettemin zie ik hier ernstige gereformeerde broeders aan deelnemen.

Nu verwacht ik niet, dat u mijn vak zóó kent, dat u de finesses zult weten, maar een algemeene beschouwing over deze dingen zou door mij reeds zeer op prijs worden gesteld“.

In een post-scriptum volgt dan nog: „Ter nadere illustratie wil ik het volgende voorbeeld geven: Iemand koopt een stuk tegen 217 pCt. (een stuk, dat nog nooit dividend had gegeven). Er komt een belangrijke stijging in het fonds, waarvan een terzake kundig persoon hem tevoren had ingelicht. Vier maanden later verkoopt hij het stuk tegen 400 pCt.“

Het komt mij voor, dat dit God verzoeken is, en daarom een Christen niet geoorloofd. Als dit verkeerd gezien is, heb ik me zelf al heel wat nadeel berokkend. Maar — beter zóó dan iets tegen het geweten gedaan“.

Ik beken eerlijk, dat ik deze vraag ver van gemakkelijk vind. Dat is ze, naar ik vermoed, niet voor iemand, die even goed thuis is in de zakenwereld als in zijn huiskamer — men heeft me

wel eens menschen laatst! — die heelers gevoelen e diens vak wel „zoo“ Al de fine van 't hart had om de nog niet yak toe k luchting vo stelt met

Want da stellig wel aan het an Gods Wo onze bro

En daa hij van el dan elk D van zijn r in onzen

In sta Dit wil vreedelin er dadelijk we hier te eenige vrij

Ik móe grootere va financieren zijn, ons Pa

Dominee, d van af' o van kritiek in onze oc

te dingen merking. 'k van mijn a komen reed volle van o

heel — en niet zoo h van het dag leden, met

veel te ve naam zoo klem gaar te wijten i met name

groep op t hoog tijd is wat we k te verhelpe

Maar dat digen ten o die er op dige gewoo

Er zijn t ciel- en h mince geen dit terrein

gegeven, w strafeloos hier met de

plek van h en ook van lenen. En I geen zaken dat het ho

vragen naa zonder eeni

Wat was Christus ze er mee gel

In een v naar m'n v

V.

„Inleiding to

Bij de rec dat ieder i Nu mijn „In haar eerster stuk van h uitzondering Natuurlijk den inhoud. Dat het d deelen te v inleiding te de titel. Sch in de eerste — en fundi proeven en critiek op t de éénheid we — waar wordt betre de beginsele het alles i Wanneer deel der „i pedagog